

Convenția Internațională privind protecția drepturilor tuturor lucrătorilor migranți și ale membrilor familiilor acestora

Distribuire:
Generală
16 noiembrie 2017
Original: Engleză

Convenția cu privire la Drepturile Copilului

Comitetul privind protecția drepturilor tuturor
lucrătorilor migranți și ale membrilor familiilor acestora

Comitetul pentru drepturile copilului

Comentariul general comun nr. 3 (2017) al Comitetului privind protecția drepturilor tuturor lucrătorilor migranți și ale membrilor familiilor acestora și nr. 22 (2017) al Comitetului pentru drepturile copilului referitor la principiile generale privind drepturile copiilor în contextul migrației internaționale**

I. Introducere

1. Prezentul comentariu general comun a fost adoptat în același timp cu comentariul general comun nr. 4 (2017) al Comitetului pentru protecția drepturilor tuturor lucrătorilor migranți și ale membrilor familiilor acestora și nr. 23 (2017) al Comitetului pentru drepturile copilului referitor la obligațiile statului cu privire la drepturile copiilor în contextul migrației internaționale în țările de origine, tranzit, destinație și de returnare. În timp ce comentariul general și cel actual sunt documente de sine stătătoare, ele se completează reciproc și vor fi citite și implementate împreună. Procesul de redactare a inclus o serie de consultări globale și regionale desfășurate în perioada mai - iulie 2017 cu reprezentanți ai părților interesate și experților principali, inclusiv organizații pentru copii și migranți, la Bangkok, Beirut, Berlin, Dakar, Geneva, Madrid și Ciudad de Mexico. În plus, în perioada noiembrie 2015 și august 2017, Comitetele au primit peste 80 de contribuții scrise de la state, agenții și entități ale Organizației Națiunilor Unite, organizații ale societății civile, instituții naționale pentru drepturile omului și alte părți interesate din fiecare regiune a lumii.

2. Convenția internațională privind protecția drepturilor tuturor lucrătorilor migranți și ale membrilor familiilor acestora și Convenția cu privire la Drepturile Copilului conțin obligații juridice cu referință atât la termenii generali, cât și specifici la protecția drepturilor copiilor în contextul migrației internaționale

3. În contextul migrației internaționale, copiii se pot afla într-o situație de dublă vulnerabilitate ca copii și în calitate de copii afectați de migrație care (a) sunt ei înșiși migranți, fie singuri, fie împreună cu familiile lor, (b) s-au născut în familiile părinților migranți în țările de destinație sau (c) rămân în țara lor de origine în timp ce unul sau ambii părinți au migrat într-o altă țară. Vulnerabilități suplimentare ar putea fi legate de originea lor națională, etnică sau socială; gen; orientarea sexuală sau identitatea de gen; religie; handicap; statutul de migrație sau de reședință;

* Reeditat din motive tehnice la 24 noiembrie 2017.

** Prezentul comentariu general comun va fi citit împreună cu comentariul general comun Nr. 4 (2017) al Comitetului privind protecția drepturilor tuturor lucrătorilor migranți și ale membrilor familiilor acestora și Nr. 23 (2017) al Comitetului cu privire la Drepturile Copilului referitor la obligațiile statului privind drepturile copiilor în contextul migrației internaționale în țările de origine, tranzit, destinație și de returnare.

statutul de cetățenie; vârstă; statutul economic; opinie politică sau de altă natură; sau alt statut.

4. În virtutea mandatelor lor complementare și a angajamentului comun pentru consolidarea protecției tuturor copiilor în contextul migrației internaționale, ambele Comitete au decis să elaboreze aceste observații generale comune. Deși prezentul comentariu se bazează pe dispozițiile ambelor Convenții, este important să subliniem că normele privind drepturile omului specificate în prezenta sunt construite pe dispozițiile și principiile Convenției cu privire la Drepturile Copilului. Prin urmare, orientările de autoritate conținute în prezentul comentariu general comun sunt aplicabile în mod egal tuturor statelor părți la Convenția cu privire la Drepturile Copilului și/sau Convenția Internațională privind protecția drepturilor tuturor lucrătorilor migranți și ale membrilor familiilor acestora.

A. Introducere

5. Prezentul comentariu general comun se bazează pe atenția din ce în ce mai mare acordată de ambele Comitete ale drepturilor copiilor în contextul migrației internaționale printr-o serie de inițiative, inclusiv:

(a) Comentariul general nr. 6 (2005) al Comisiei pentru Drepturile Copilului privind tratamentul copiilor neînsoțiți și separați în afara țării lor de origine, care include un set de recomandări special pentru acei copii migranți din afara țării lor de origine care sunt neînsoțiți și separați;

(b) O zi de discuții generale organizată la Geneva în septembrie 2012 de către Comitetul pentru Drepturile Copilului, cu privire la drepturile tuturor copiilor în contextul migrației internaționale, pentru care Comitetul a elaborat un document de fond și a adoptat un raport, cu concluzii și recomandări;¹

(c) Aprobarea în 2016 de către Comitetul privind protecția drepturilor a tuturor lucrătorilor migranți și ale membrilor familiilor acestora a principiilor recomandate pentru a orienta acțiunile referitoare la copiii aflați în mișcare și la alți copii afectați de migrație.² În plus, ambele Comitete sunt membre ale Grupul de lucru inter-agenții pentru a pune capăt detenției în caz de imigrație a copiilor;

(d) Numărul tot mai mare de recomandări efectuate de ambele Comitete în ultimii ani al statelor părți la Convențiile respective cu privire la o varietate de probleme legate de drepturile omului care afectează drepturile copiilor în contextul migrației internaționale.

6. Prezentul comentariu general comun se bazează, de asemenea, pe alte rezoluții și rapoarte ale Organizației Națiunilor Unite, pe diverse rezultate ale mecanismelor Organizației Națiunilor Unite privind drepturile omului și inițiativele Națiunilor Unite, interguvernamentale și ale societății civile referitoare la copii în contextul migrației internaționale, inclusiv:

(a) Declarația Comitetului pentru drepturile economice, sociale și culturale privind obligațiile statelor față de refugiați și migranți în temeiul Pactului internațional privind drepturile economice, sociale și culturale (E/C.12/2017/1), în care Comitetul a reamintit în special că „protecția împotriva discriminării nu poate fi condiționată de faptul că o persoană are un statut regulat în țara gazdă” și a reamintit, de asemenea, că „toți copiii dintr-un stat, inclusiv cei cu statut nedocumentat, au dreptul de a primi educație și acces la alimente adecvate și îngrijiri de sănătate la prețuri accesibile”;

(b) Declarația de la New York pentru refugiați și migranți, în care șefii de stat și de guvern s-au angajat să protejeze drepturile omului și libertățile fundamentale ale tuturor copiilor refugiați și migranți, indiferent de statutul lor, și acordând în permanență atenție primordială interesul superior al copilului și să respecte obligațiile care le revin în temeiul Convenției cu privire la Drepturile Copilului.³

¹ A se vedea www.ohchr.org/EN/HRBodies/CRC/Pages/Discussion2012.aspx.

² Disponibil la www.ohchr.org/Documents/HRBodies/CMW/Recommended-principle_EN.pdf.

³ Rezoluția Adunării Generale 71/1, par. 32.

B. Obiectivul și domeniul de aplicare al comentariului general comun

7. Obiectivul prezentului comentariu general comun este de a oferi îndrumări autoritare cu privire la măsurile legislative, politice și alte măsuri corespunzătoare întreprinse pentru a asigura respectarea deplină a obligațiilor prevăzute de Convenții de a proteja pe deplin drepturile copiilor în contextul migrației internaționale.

8. Comitetele recunosc că fenomenul migrației internaționale afectează toate regiunile lumii și toate societățile și, din ce în ce mai mult, milioane de copii. În timp ce migrația poate aduce rezultate pozitive indivizilor, familiilor și comunităților mai largi din țările de origine, de tranzit, de destinație și de returnare, factorii motori ai migrației, în special migrația nesigură și/sau neregulată, sunt adesea direct legate de încălcările drepturilor omului, inclusiv drepturile copilului, astfel cum sunt recunoscute în mai multe tratate privind drepturile omului, în special Convenția cu privire la Drepturile Copilului.

9. Prezentul comentariu general comun abordează drepturile tuturor copiilor în contextul migrației internaționale, indiferent dacă au migrat împreună cu părinții sau cu îngrijitorii primari, sunt neînsoțiți sau separați, s-au întors în țara lor de origine, s-au născut de părinții migranți în țările de tranzit sau de destinație sau au rămas în țara lor de origine în timp ce unul sau ambii părinți au migrat într-o altă țară și indiferent de migrația lor sau de părinții lor sau de statutul de reședință (statutul de migrație). Principiul nediscriminării din Convenția cu privire la Drepturile Copilului obligă statele părți să respecte și să asigure drepturile prevăzute în Convenție pentru toți copiii, indiferent dacă aceștia sunt considerați, printre altele, migranți în situații regulate sau neregulate, solicitanți de azil, refugiați, apatrizi și/sau victime ale traficului, inclusiv în situații de returnare sau deportare în țara de origine, indiferent de naționalitatea copilului sau a părinților sau a tutorilor legali, statutul migrației sau apatridia.⁴

10. Prezentul comentariu general comun va fi citit împreună cu alte comentarii generale relevante emise de Comitete; bazându-se pe aceste comentarii generale și evoluția provocărilor cu care se confruntă copiii în contextul migrației internaționale, va fi, de asemenea, interpretată ca îndrumare autoritară a comitetelor în ceea ce privește drepturile copiilor în contextul migrației internaționale.

II. Măsuri generale de implementare a Convenției internaționale privind protecția drepturilor tuturor lucrătorilor migranți și a membrilor familiilor acestora și a Convenției cu privire la Drepturile Copilului pentru protecția copiilor în contextul migrației internaționale

11. Statele vor asigura că copiii în contextul migrației internaționale sunt tratați în primul rând ca fiind copii. Statele părți la Convenții au obligația de a se conforma obligațiilor stabilite în aceasta de a respecta, proteja și îndeplini drepturile copiilor în contextul migrației internaționale, indiferent de statutul de migrație al părinților lor sau al tutorilor legali.

12. Obligațiile statelor părți în temeiul Convențiilor se aplică fiecărui copil din jurisdicțiile lor, inclusiv jurisdicția care decurge dintr-un stat care exercită un control efectiv în afara frontierelor sale. Aceste obligații nu pot fi reduse în mod arbitrar și unilateral, fie prin excluderea unor zone sau zone de pe teritoriul unui stat, fie prin definirea anumitor regiuni sau zone ca fiind în totalitate sau doar parțial sub jurisdicția statului, inclusiv în apele internaționale sau în alte zone de tranzit în care statele instituie mecanisme de control al migrației. Obligațiile se aplică în interiorul hotarelor statului, inclusiv cu privire la acei copii care sunt incluși în jurisdicția sa în timp ce încearcă să intre pe teritoriul său.

⁴ A se vedea Comitetul pentru drepturile copilului, comentariul general Nr. 6, par. 12.

13. Comitetele subliniază supremația drepturilor copilului în contextul migrației internaționale și, prin urmare, necesitatea ca convențiile să fie integrate de către state în cadrul politicilor, practicilor și/sau altor măsuri legate de migrație.

14. Comitetele încurajează statele părți să se asigure că autoritățile responsabile cu drepturile copiilor au un rol principal, cu o putere clară de luare a deciziilor, cu privire la politicile, practicile și deciziile care afectează drepturile copiilor în contextul migrației internaționale. Sistemele complete de protecție a copilului la nivel național și local vor integra în programele lor situația tuturor copiilor în contextul migrației internaționale, inclusiv în țările de origine, tranzit, destinație și de returnare. Pe lângă mandatele organelor de protecție a copilului, autoritățile responsabile de migrație și alte politici conexe care afectează drepturile copiilor ar trebui, de asemenea, să evalueze și să abordeze sistematic impactul și nevoile copiilor în contextul migrației internaționale în fiecare etapă de elaborare și implementare a politicilor.

15. Statele părți vor elabora politici care vizează îndeplinirea drepturilor tuturor copiilor în contextul migrației internaționale, în special în ceea ce privește obiectivele de gestionare a migrației sau alte considerații administrative sau politice.

16. Statele părți vor elabora o politică sistematică bazată pe drepturi cu privire la colectarea și diseminarea publică a datelor calitative și cantitative despre toți copiii în contextul migrației internaționale, pentru a informa o politică cuprinzătoare menită să protejeze drepturile lor. Astfel de date vor fi dezagregate în funcție de naționalitate, statutul migrației, sex, vârstă, etnie, handicap și toate celelalte condiții relevante pentru a monitoriza discriminarea intersecțională. Comitetele subliniază importanța elaborării unor indicatori pentru a măsura implementarea drepturilor tuturor copiilor în contextul migrației internaționale, inclusiv printr-o abordare bazată pe drepturile omului pentru colectarea și analiza datelor privind cauzele migrației nesigure a copiilor și/sau a familiilor. Astfel de informații vor fi disponibile pentru toate părțile interesate, inclusiv pentru copii, cu respectarea deplină a drepturilor de confidențialitate și a standardelor de protecție a datelor. Organizațiile societății civile și alți actori implicați vor participa la procesul de colectare și evaluare a datelor.

17. Datele personale ale copiilor, în special datele biometrice, va fi utilizate doar în scopuri de protecție a copilului, cu aplicarea strictă a normelor corespunzătoare privind colectarea, utilizarea, păstrarea și accesul la date. Comitetele solicită verificarea prealabilă cu privire la garanțiile în elaborarea și implementarea sistemelor de date și în schimbul de date între autorități și/sau țări. Statele părți vor implementa o „protecție” și să interzică partajarea și utilizarea pentru aplicarea imigrației a datelor personale colectate în alte scopuri, cum ar fi protecția, remedierea, înregistrarea civilă și accesul la servicii. Acest lucru este necesar pentru a respecta principiile de protecție a datelor și pentru a proteja drepturile copilului, așa cum este stipulat în Convenția cu privire la Drepturile Copilului.

18. Comitetele sunt de părere că, pentru a îndeplini drepturile tuturor copiilor în contextul migrației internaționale, următoarele elemente fac parte din politicile și practicile care urmează să fie elaborate și implementate: (a) inter-politici cuprinzătoare, instituționale între autoritățile de protecție a copilului și alte organe principale, inclusiv în domeniul protecției sociale, sănătății, educației, justiției, migrației și genului, și între autoritățile regionale, naționale și locale; (b) resurse corespunzătoare, inclusiv bugetare, destinate să asigure implementarea eficientă a politicilor și programelor; și (c) formare continuă și periodică a protecției copilului, a migrației și a funcționarilor conexe cu privire la drepturile copiilor, migranților, refugiaților și apatrizilor, inclusiv discriminarea intersecțională.

III. Principiile fundamentale ale Convențiilor cu privire la drepturile copiilor în contextul migrației internaționale

19. Statele părți la Convenția cu privire la Drepturile Copilului au datoria de a se asigura că principiile și dispozițiile din aceasta sunt reflectate pe deplin și au efect juridic în legislația, politicile și practicile interne relevante (art. 4). În toate acțiunile referitoare la copii, statele vor fi ghidate de principiile generale ale nediscriminării (art. 2); interesul superior al copilului (art. 3);

dreptul la viață, supraviețuire și dezvoltare (art. 6); și dreptul copilului de a-și exprima opiniile în toate aspectele care îl afectează și de a-i fi luate în considerare aceste opinii (art. 12). Statele vor adopta măsuri, inclusiv instrumente legislative și alte instrumente de politică, menite să se asigure că aceste principii sunt respectate în practică și aduse în curentul general al tuturor politicilor care afectează copiii în contextul migrației internaționale și în interpretarea și analiza obligațiilor specifice specificat în comentariul general comun nr. 4 (2017) al Comitetului pentru protecția drepturilor tuturor lucrătorilor migranți și ale membrilor familiilor acestora și nr. 23 (2017) al Comitetului pentru drepturile copilului privind obligațiile statului în ceea ce privește drepturile copiilor în contextul migrației internaționale în țările de origine, tranzit, destinație și de returnare.

20. Comitetele reafirmă aplicarea articolelor 41 din Convenția cu privire la Drepturile Copilului și 81 din Convenția internațională privind protecția drepturilor tuturor lucrătorilor migranți și a membrilor familiilor acestora și reiterează faptul că dispozițiile în materie internă și internațională legislația care este cea mai propice realizării drepturilor tuturor copiilor în contextul migrației internaționale se aplică în cazurile în care standardele diferă. Mai mult, este necesară o interpretare dinamică a convențiilor bazată pe o abordare centrată pe copil pentru a asigura implementarea eficientă și respectarea, protecția și îndeplinirea drepturilor tuturor copiilor în contextul numărului tot mai mare de provocări pe care migrația le pune copiilor.

A. Nediscriminarea (articolele 1 și 7 din Convenția Internațională privind protecția drepturilor tuturor lucrătorilor migranți și ale membrilor familiilor acestora; articolul 2 din Convenția cu privire la Drepturile Copilului)

21. Principiul nediscriminării este fundamental și, în toate fațetele sale, se aplică cu privire la copii în contextul migrației internaționale.⁵ Toți copiii implicați sau afectați de migrația internațională au dreptul la exercitarea drepturilor lor, indiferent de vârsta, sex, identitatea de gen sau orientarea sexuală, originea etnică sau națională, dizabilitatea copiilor sau părinților lor, a tutorilor legali sau a membrilor familiei, religie, stare economică, stare de migrație/documentare, apatridie, rasă, culoare, stare civilă sau familială, condiția de sănătate sau alte condiții sociale, activități, opinii exprimate sau credințe. Acest principiu se aplică pe deplin fiecărui copil și părinților săi, indiferent de motivul mutării, indiferent dacă copilul este însoțit sau neînsoțit, în mișcare sau stabilit în alt mod, documentat sau nedocumentat sau cu orice alt statut.

22. Principiul nediscriminării se află în centrul tuturor politicilor și procedurilor de migrație, inclusiv a măsurilor de control la frontieră și indiferent de starea migrației copiilor sau a părinților acestora. Orice tratament diferențiat al migranților trebuie să fie legal și proporțional, în vederea realizării unui scop legitim și în conformitate cu interesul superior al copilului și cu normele și standardele internaționale ale drepturilor omului. În mod similar, statele părți se vor asigura că copiii migranți și familiile lor sunt integrați în societățile primitoare prin realizarea efectivă a drepturilor lor umane și accesul la servicii în mod egal cu cetățenii.

23. Comitetele recomandă statelor părți să adopte măsuri corespunzătoare pentru a combate discriminarea pe orice motiv și pentru a proteja copiii de forme multiple și intersectate de discriminare, pe tot parcursul procesului de migrație, inclusiv în și după returnarea în țara lor de origine și/sau ca urmare a starea lor de migrație. Pentru a atinge un astfel de obiectiv, statele părți vor consolida eforturile de combatere a xenofobiei, rasismului și discriminării și vor întreprinde toate măsurile corespunzătoare pentru a combate astfel de atitudini și practici și pentru a colecta și disemina date și informații exacte, fiabile și actualizate în acest sens. De asemenea, statele vor promova incluziunea socială și integrarea deplină a familiilor afectate de migrația internațională în societatea gazdă și să implementeze programe pentru îmbunătățirea cunoștințelor despre migrație și abordarea oricăror percepții negative cu privire la migranți, cu scopul de a proteja copiii afectați de migrația internațională și familiile acestora de violență, discriminare, hărțuire și agresiune și îndeplinirea accesului acestora la drepturile consacrate în Convenții și ale Convenții ratificate de

⁵ A se vedea Comitetul pentru Drepturile Copilului, comentariul general Nr. 6, par. 18.

fiecare stat.⁶ În acest sens, se acordă o atenție specială provocărilor și vulnerabilităților specifice fiecărui sex și a oricăror alte vulnerabilități care se pot intersecta.

24. Statele părți vor efectua o analiză solidă de gen a impactului specific al politicilor și programelor de migrație asupra copiilor de toate genurile. Statele părți vor revizui și vor modifica orice restricții discriminatorii de gen asupra migrației prin lege sau practică care limitează oportunitățile pentru fete sau care nu le recunosc capacitatea și autonomia de a lua propriile decizii.

25. Comitetele recomandă statelor părți să pună un accent deosebit pe politicile și reglementările conexe cu privire la prevenirea practicilor discriminatorii față de copiii cu dizabilități migranți și refugiați și implementarea politicilor și programelor necesare pentru a beneficia pe deplin de toate drepturile omului și libertățile copiilor migranți și refugiați cu dizabilități în condiții egale cu copiii care sunt cetățeni ai statelor și luând în considerare dispozițiile consacrate în Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități.

26. Comitetele sunt de părere că abordarea numai a discriminării de jure nu va asigura neapărat o egalitate de facto. Prin urmare, statele părți vor îndeplini drepturile prevăzute de Convenții pentru copii în contextul migrației internaționale prin adoptarea de măsuri pozitive pentru a preveni, diminua și elimina condițiile și atitudinile care cauzează sau perpetuează discriminarea de facto împotriva lor. Aceștia vor înregistra sistematic incidențele discriminării împotriva copiilor și/sau familiilor acestora în contextul migrației internaționale și să investigheze și să sancționeze aceste conduite în mod adecvat și eficient.

B. Interesul superior al copilului (articolul 3 din Convenția cu privire la Drepturile Copilului)

27. Articolul 3 paragraful (1) din Convenția cu privire la Drepturile Copilului impune atât sferei publice, cât și cele private, instanțelor judecătorești, autorităților administrative și organelor legislative să se asigure că interesul superior al copilului este evaluat și luat în calcul ca un considerent primordial în toate acțiunile care afectează copiii. După cum a afirmat Comitetul pentru Drepturile Copilului la paragraful 6 al comentariului său general nr. 14, dreptul copilului de a avea în vedere interesul său superior ca un considerent primordial este un drept de fond, un principiu juridic interpretativ și o regulă de procedură și se aplică copiilor atât ca indivizi, cât și ca grup. În acel comentariu general, care a fost considerat de atunci drept orientarea cheie pentru statele părți cu privire la această chestiune, Comitetul elaborează și implementarea principiului interesului superior al copilului.

28. Recunoscând că interesul superior al copilului - odată evaluat și determinat - ar putea intra în conflict cu alte interese sau drepturi (de exemplu, al altor copii, publicul și părinții) și că conflictele potențiale trebuie rezolvate de la caz la caz, echilibrând cu atenție interesele tuturor părților și găsind un compromis adecvat, Comitetul subliniază în paragraful 39 al comentariului său general nr. 14 că dreptul copilului de a lua în calcul interesul său superior ca un considerent primordial înseamnă că interesele copilului au prioritate înaltă și nu sunt doar una dintre mai multe considerente. Prin urmare, o greutate mai mare trebuie atașată la ceea ce servește cel mai bine copilului. În plus, în paragraful 82 se menționează că scopul evaluării și determinării interesului superior al copilului este de a beneficia pe deplin și efectiv de drepturile recunoscute în Convenția cu privire la Drepturile Copilului și dezvoltarea holistică a copilului.

29. Statele părți se asigură că interesul superior al copilului este luat în calcul pe deplin în legislația privind imigrația, în planificarea, implementarea și evaluarea politicilor de migrație și în luarea deciziilor cu privire la cazuri individuale, inclusiv în acordarea sau respingerea cererilor la intrarea sau reședința în o țară, decizii cu privire la aplicarea migrației și restricții privind accesul la drepturile sociale de către copii și/sau părinții lor sau tutorii legali, și decizii privind unitatea

⁶ Ibid., par. 70.

familială și custodia copilului, în cazul în care interesul superior al copilului trebuie să fie un considerent primordial și, prin urmare, să aibă o prioritate înaltă.

30. În special, interesul superior al copilului va fi asigurat în mod explicit prin proceduri individuale, ca parte integrantă a oricărei decizii administrative sau judiciare privind intrarea, reședința sau returnarea unui copil, plasarea sau îngrijirea unui copil sau detenția sau expulzarea unui părinte asociat cu propriul statut de migrație.

31. Pentru a implementa principiul interesului superior în procedurile sau deciziile legate de migrație care ar putea afecta copiii, comitetele subliniază necesitatea de a efectua sistematic evaluări și proceduri de determinare a interesului superior ca parte a informațiilor legate de migrație sau alte decizii care afectează copiii migranți. După cum explică Comitetul pentru Drepturile Copilului în comentariul său general nr. 14, interesul superior al copilului ar trebui evaluat și determinat atunci când urmează să fie luată o decizie. O „evaluare a interesului superior” implică evaluarea și echilibrarea tuturor elementelor necesare pentru a lua o decizie în situația specifică pentru un anumit copil sau grup de copii. „Determinarea interesului superior” este un proces formal cu garanții procedurale stricte menite să determine interesul superior al copilului pînă la baza evaluării interesului superior. Adicional, evaluarea interesului superior al copilului este o activitate unică care ar trebui întreprinsă în fiecare caz individual și în lumina circumstanțelor specifice fiecărui copil sau grup de copii, inclusiv vârsta, sexul, nivelul de maturitate, indiferent dacă copilul sau copiii aparțin unui grup minoritar și contextului social și cultural în care se află copilul sau copiii.

32. Comitetele subliniază că statele părți vor:

(a) Acorda o prioritate mare intereselor superioare ale copilului în legislația, politica și practica lor;

(b) Vor asigura că principiul interesului superior al copilului este integrat în mod corespunzător, interpretat în mod consecvent și aplicat prin proceduri solide și individualizate în toate procedurile și deciziile legislative, administrative și judiciare, precum și în toate politicile și programele de migrație relevante au un impact asupra copiilor, inclusiv politicile și serviciile de protecție consulară. Se va institui resurse adecvate pentru a se asigura că acest principiu este aplicat în practică;

(c) Vor asigura că toate evaluările și determinările de interes superior elaborate și efectuate dau o pondere adecvată îndeplinirii drepturilor copilului - pe termen scurt și lung - în procesele decizionale care afectează copiii; și să se asigure că sunt stabilite garanții privind procesele corespunzătoare, inclusiv dreptul la o reprezentare legală gratuită, calificată și independentă. Evaluarea interesului superior ar trebui să fie efectuată de actori independenți de autoritățile de migrație într-un mod multidisciplinar, incluzând o participare semnificativă a autorităților responsabile cu protecția și bunăstarea copilului și a altor actori relevanți, precum părinții, tutorii și reprezentanții legali, precum și copilul;

(d) Vor elabora proceduri și să definească criteriile pentru a oferi îndrumare tuturor persoanelor relevante implicate în procedurile de migrație cu privire la determinarea interesului superior al copilului și la acordarea ponderii convenite ca considerare principală, inclusiv în procedurile de intrare, rezidență, strămutare și returnare și să elaboreze mecanisme care să urmărească implementarea corectă a acestuia în practică;

(e) Vor evalua și vor determina interesul superior al copilului în diferitele etape ale migrației și procedurilor de azil care ar putea duce la reținerea sau deportarea părinților din cauza statutului lor de migrație.⁷ Procedurile de determinare a interesului superior ar trebui instituite în orice decizie care ar separa copiii de familia lor și aceleași standarde aplicate în custodia copilului, atunci când interesul superior al copilului ar trebui să fie un considerent primordial. În cazurile de adopție, interesul superior al copilului i se va acorda o atenție deosebită;

(f) Vor efectua o evaluare a interesului superior de la caz la caz pentru a decide, dacă este necesar, și în conformitate cu Orientările pentru îngrijirea alternativă a copiilor,⁸ tipul de cazare

⁷ A se vedea Comitetul pentru Drepturile Copilului, raportul din 2012 a zilei de discuții generale privind drepturile tuturor copiilor în contextul migrației internaționale, par. 73-74. Disponibil la www.ohchr.org/Documents/HRBodies/CRC/Discussions/2012/DGD2012ReportAndRecommendations.pdf.

⁸ Rezoluția Adunării Generale 64/142, anexă.

care ar fi cel mai potrivit pentru un copil neînsoțit sau separat sau pentru copiii cu părinți. În acest proces, ar trebui să se acorde prioritate soluțiilor de îngrijire bazate pe comunitate. Orice măsură care constrânge libertatea copiilor pentru a-i proteja, de ex. plasarea în spații de cazare sigure ar trebui să fie implementată în cadrul sistemului de protecție a copilului cu aceleași standarde și garanții; să fie strict necesare, legitime și proporționale cu scopul de a proteja copilul individual de a-și face rău pe sine sau pe alții; să facă parte dintr-un plan holistic de îngrijire; și să fie deconectat de la politicile, practicile și autoritățile de aplicare a migrației;

(g) Vor efectua o determinare a interesului superior în cazurile care ar putea duce la expulzarea familiilor de migranți din cauza statutului lor de migrație, pentru a evalua impactul deportării asupra drepturilor și dezvoltării copiilor, inclusiv asupra sănătății mintale a acestora;

(h) Vor asigura că copiii sunt identificați cu promptitudine în cadrul controalelor la frontieră și în alte proceduri de control al migrației aflate în jurisdicția statului și că oricine care pretinde că este copil, este tratat ca atare, trimis cu promptitudine autorităților de protecție a copilului și altor servicii relevante și numit un tutore, dacă nu este însoțit sau separat;

(i) Vor oferi îndrumare tuturor autorităților relevante cu privire la operaționalizarea principiului interesului superior al copilului pentru copiii migranți, inclusiv copiii aflați în tranzit, și elaborarea de mecanisme menite să monitorizeze implementarea sa corectă;

(j) Vor elabora și implementa, în ceea ce privește copiii neînsoțiți și copiii cu familii, o procedură de determinare a interesului superior menită să identifice și să aplice soluții cuprinzătoare, sigure și durabile,⁹ inclusiv integrarea și stabilirea ulterioară în țara de reședință actuală, repatrierea în țara de origine sau reinstalarea într-o țară terță. Astfel de soluții pot include opțiuni pe termen mediu și asigurarea faptului că există posibilități pentru copii și familii de a avea acces la statutul securizat de reședință în interesul copilului. Procedurile de determinare a interesului superior ar trebui să fie ghidate de autoritățile de protecție a copilului din cadrul sistemelor de protecție a copilului. Soluțiile și planurile posibile vor fi discutate și elaborate împreună cu copilul, într-o manieră prietenoasă și sensibilă pentru copii, în conformitate cu comentariul general nr. 12 (2009) al Comisiei pentru Drepturile Copilului privind dreptul copilului de a fi ascultat;

(k) În cazul când se determină că este în interesul superior al copilului să fie întors, ar trebui pregătit un plan individual, împreună cu copilul, acolo unde este posibil, pentru reintegrarea sa durabilă. Comitetele subliniază faptul că țările de origine, tranzit, destinație și de returnare vor elabora cadre cuprinzătoare cu resurse dedicate pentru implementarea politicilor și mecanisme cuprinzătoare de coordonare interinstituțională. Astfel de cadre vor asigura, în cazul copiilor care se întorc în țările lor de origine sau în țările terțe, reintegrarea lor efectivă printr-o abordare bazată pe drepturi, inclusiv măsuri de protecție imediată și soluții pe termen lung, în special acces efectiv la educație, sănătate, sprijin psihosocial, viața de familie, incluziunea socială, accesul la justiție și protecția împotriva tuturor formelor de violență. În toate aceste situații, ar trebui asigurată o urmărire bazată pe drepturi de calitate de către toate autoritățile implicate, inclusiv monitorizarea și evaluarea independentă. Comitetele subliniază că măsurile de returnare și reintegrare ar trebui să fie durabile din perspectiva dreptului copilului la viață, supraviețuire și dezvoltare.

33. Statele părți sunt obligate, în conformitate cu articolul 3 din Convenția cu privire la Drepturile Copilului, să se asigure că orice decizie de returnare a unui copil în țara sa de origine se bazează pe considerațiuni probatorii de la caz la caz, pe baza unei proceduri cu garanții adecvate ale procesului echitabil, inclusiv o evaluare individuală solidă și determinarea interesului superior al copilului. Această procedură ar trebui să asigure, printre altele, că copilul la returnare va fi în siguranță, va fi îngrijit și va beneficia de drepturi. Considerațiuni precum cele referitoare la controlul general al migrației nu pot anula considerațiunile de interes superior. Comitetele subliniază că returnarea este doar una dintre diversele soluții durabile pentru copiii neînsoțiți și

⁹ O soluție cuprinzătoare, sigură și durabilă este una care, în cea mai mare măsură posibilă, se adresează intereselor și bunăstării copilului pe termen lung și este durabilă și sigură din această perspectivă. Rezultatul ar trebui să aibă ca scop asigurarea faptului că copilul este capabil să se dezvolte la maturitate, într-un mediu care îi va satisface nevoile și își va îndeplini drepturile definite în Convenția cu privire la Drepturile Copilului.

separați și copiii cu familiile lor. Alte soluții includ integrarea în țările de reședință - temporară sau permanentă - în funcție de circumstanțele fiecărui copil, relocarea într-o țară terță, de ex. bazate pe motive de reintegrare familială sau alte soluții care ar putea fi identificate de la caz la caz, prin referire la mecanismele de cooperare existente, precum Convenția privind jurisdicția, legea aplicabilă, recunoașterea, aplicarea și cooperarea în ceea ce privește responsabilitatea și măsurile părintești pentru protecția copiilor.

C. Dreptul de a fi ascultat, de a-și exprima opiniile și participarea (articolul 12 din Convenția cu privire la Drepturile Copilului)

34. Articolul 12 din Convenția cu privire la Drepturile Copilului subliniază importanța participării copiilor, oferind copiilor posibilitatea de a-și exprima opiniile în mod liber și să fie luate în considerare aceste opinii cu ponderea cuvenită, în funcție de vârstă, maturitate și capacitatea de evoluție a copilului.

35. Comitetul pentru Drepturile Copilului, în comentariul său general nr. 12, subliniază că ar trebui implementate măsuri corespunzătoare pentru a garanta dreptul de a fi ascultat în contextul migrației internaționale, deoarece copiii care vin într-o țară ar putea fi într-o situație vulnerabilă și dezavantajată.¹⁰ Din acest motiv, este esențial să implementeze pe deplin dreptul lor de a-și exprima opiniile cu privire la toate aspectele care le afectează viața, inclusiv ca parte integrantă a procedurilor de imigrare și azil, și ca punctelor lor de vedere să le fie acordată importanță corespunzătoare. Copiii pot avea propriile lor proiecte de migrație și factori de stimulare a migrației, iar politicile și deciziile nu pot fi eficiente sau adecvate fără participarea lor. Comitetul subliniază, de asemenea, că acești copii ar trebui să primească toate informațiile relevante, printre altele, cu privire la drepturile lor, serviciile disponibile, mijloacele de comunicare, mecanismele de plângere, procesele de imigrație și azil și rezultatele acestora. Informațiile ar trebui furnizate în limba proprie a copilului în timp util, într-o manieră adecvată vârstei și sensibilă la copil, pentru a-și face auzită vocea și pentru a li se acorda atenția cuvenită în cadrul procedurilor.¹¹

36. Statele părți vor desemna un reprezentant legal calificat pentru toți copiii, inclusiv cei cu îngrijire părintească, și un tutore instruit pentru copiii neînsoțiți și separați, cât mai curând posibil la sosire, gratuit.¹² Vor asigura mecanisme accesibile de plângere pentru copii. Pe tot parcursul procesului, copiii lise oferă posibilitatea de a primi un traducător pentru a se putea exprima pe deplin în limba lor maternă și/sau pentru a primi sprijin de la cineva familiarizat cu originea etnică, religioasă și culturală a copilului. Acești profesioniști vor fi instruiți cu privire la nevoile specifice ale copiilor în contextul migrației internaționale, inclusiv aspectele de gen, culturale, religioase și alte aspecte care se intersectează.

37. Statele părți vor întreprinde toate măsurile adecvate pentru a promova și facilita pe deplin participarea copiilor, inclusiv oferindu-le posibilitatea de a fi audiați în orice procedură administrativă sau judiciară legată de cazurile lor sau ale familiilor lor, inclusiv orice decizie privind statutul de îngrijire, adăpost sau migrație. Copiii vor fi audiați independent de părinți, iar circumstanțele lor individuale vor fi incluse în examinarea cazurilor familiei. În aceste proceduri vor fi efectuate evaluări specifice interesului superior și trebuie luate în considerare motivele specifice ale copilului pentru migrare. În ceea ce privește relația semnificativă dintre dreptul de a fi ascultat și interesul superior al copilului, Comitetul pentru Drepturile Copilului a declarat deja că nu poate exista o aplicare corectă a articolului 3 dacă componentele articolului 12 nu sunt respectate. La fel, articolul 3 întărește funcționalitatea articolului 12, facilitând rolul esențial al copiilor în toate deciziile care le afectează viața.¹³

¹⁰ A se vedea Comitetul pentru Drepturile Copilului, comentariul general Nr. 12, par. 123.

¹¹ Ibid., par. 124.

¹² Ibid., par. 123-124.

¹³ Ibid., par. 74.

38. Statele părți vor întreprinde toate măsurile corespunzătoare menite să asigure dreptul copiilor de a fi audiați în procedurile de imigrare referitoare la părinții lor, în special în cazul în care decizia ar putea afecta drepturile copiilor, cum ar fi dreptul de a nu fi separați de părinții lor, cu excepția cazului în care o astfel de separare este în interesul lor superior (a se vedea art. 9 din Convenția cu privire la Drepturile Copilului).

39. Statele părți vor adopta măsuri care să faciliteze participarea tuturor copiilor în contextul migrației internaționale la proiectarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea politicilor care le-ar putea afecta direct sau indirect, ca indivizi sau ca grup, inclusiv în domeniile sociale politice și servicii sociale. Vor fi luate inițiative pentru a pregăti fetele și copiii transgender să participe activ, eficient și în mod egal cu băieții la toate nivelurile de conducere socială, economică, politică și culturală. În țările de origine, participarea copiilor este esențială în elaborarea de politici și în procesele care vizează abordarea factorilor de migrație a copiilor și/sau a părinților acestora și elaborarea politicilor în acest sens. În plus, statele vor adopta măsuri menite să împuternicească copiii afectați de migrația internațională să participe la diferite niveluri, prin consultări, colaborări și inițiative conduse de copii și să se asigure că organizațiile societății civile, inclusiv asociațiile de copii și organizațiile conduse de copii, pot participa eficient în dialogurile și procesele de politici privind copiii în contextul migrației internaționale, la nivel local, național, regional și internațional. Orice limitări privind libertatea de asociere a copiilor, inclusiv prin asocierea legală, vor fi eliminate.

D. Dreptul la viață, supraviețuire și dezvoltare (articolul 9 din Convenția internațională privind protecția drepturilor tuturor lucrătorilor migranți și ale membrilor familiilor acestora; articolul 6 din Convenția cu privire la Drepturile Copilului)

40. Articolul 6 din Convenția cu privire la Drepturile Copilului evidențiază obligațiile statelor părți de a asigura dreptul la viață, supraviețuire și dezvoltare a copilului, inclusiv dimensiunile fizice, mentale, morale, spirituale și sociale ale dezvoltării sale.¹⁴ În orice moment al procesului migrator, dreptul copilului la viață și supraviețuire poate fi pus în joc din cauza, printre altele, a violenței ca urmare a crimei organizate, a violenței în lagăre, a operațiunilor de opunere sau de interceptare, a utilizării excesive a forței frontierei autorității, refuzul navelor de a le salva sau condiții extreme de călătorie și acces limitat la serviciile de bază. Copiii neînsoțiți și separați se pot confrunta cu alte vulnerabilități și pot fi mai expuși riscurilor, cum ar fi violență bazată pe gen, violență sexuală și alte forme de violență și traficul pentru exploatare sexuală sau prin muncă. Copiii care călătoresc cu familiile lor adesea sunt martori și experimentează violența. În timp ce migrația poate oferi oportunități de a îmbunătăți condițiile de viață și de a scăpa de abuzuri, procesele de migrație pot prezenta riscuri, inclusiv daune fizice, traume psihologice, marginalizare, discriminare, xenofobie și exploatare sexuală și economică, separare familială, raiduri de imigrare și detenție.¹⁵ În același timp, obstacolele pe care le pot întâmpina copiii în accesul la educație, locuințe adecvate, hrană și apă sigură suficientă sau servicii de sănătate pot afecta negativ dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală și socială a copiilor migranți și a copiilor migranților.

41. Comitetele recunosc că lipsa unor canale regulate și sigure pentru migrația copiilor și familiilor contribuie la efectuarea de călătorii de migrație care pun viața în pericol și extrem de periculoase. Același lucru este valabil și pentru măsurile de control și supraveghere a frontierelor care se concentrează pe represiune, mai degrabă decât pe facilitarea, reglementarea și guvernarea mobilității, inclusiv practicile de detenție și deportare, lipsa oportunităților de reunificare a familiei în timp util și lipsa căilor de regularizare.

42. În opinia Comitetelor, obligația statelor părți în temeiul articolului 6 din Convenția cu privire la Drepturile Copilului și al articolului 9 din Convenția internațională privind protecția drepturilor tuturor lucrătorilor migranți și ale membrilor familiilor acestora include prevenirea și

¹⁴ A se vedea Comitetul pentru Drepturile Copilului, comentariul general nr. 5 (2003) privind măsurile generale de implementare a Convenției, par. 12.

¹⁵ A se vedea Comitetul pentru Drepturile Copilului, comentariul general nr. 20 (2016) privind implementarea drepturilor copilului în perioada adolescenței, par. 76.

reducerea - în măsura maximă posibilă - a riscurilor legate de migrație cu care se confruntă copiii, care pot pune în pericol dreptul copilului la viață, supraviețuire și dezvoltare. Statele, în special cele de tranzit și destinație, ar trebui să acorde o atenție specială protecției copiilor nedocumentați, indiferent dacă sunt însoțiți, sau separați, sau cu familiile, și protecției copiilor care solicită azil, copiilor apatrizi și copiilor victime ale criminalității transnaționale organizate, inclusiv traficului, vânzării copiilor, exploatarea sexuală comercială a copiilor și căsătorii copiilor. Statele ar trebui, de asemenea, să ia în considerare circumstanțele vulnerabile specifice care ar putea întâmpina copiii migranți pe baza genului lor și a altor factori, precum sărăcia, etnia, dizabilitatea, religia, orientarea sexuală, identitatea de gen sau altele, care pot agrava vulnerabilitatea copilului la abuzuri sexuale, exploatare, violență, printre alte abuzuri ale drepturilor omului, pe tot parcursul procesului migrator. Ar trebui implementate politici și măsuri specifice, inclusiv accesul la căi de atac judiciare și nejudiciare adecvate pentru copii, sensibile la gen și sigure, pentru a proteja și a ajuta pe deplin acești copii, cu scopul de a le facilita capacitatea de a-și relua viața cu drepturile copilului pe deplin respectate, protejate și împlinite.

43. Comitetele subliniază relația dintre articolele 2, 6 și 27 (1) din Convenția cu privire la Drepturile Copilului; Statele părți ar trebui să se asigure că copiii, în contextul migrației internaționale, indiferent de statutul lor sau de cel al părinților, au un nivel de viață adecvat dezvoltării lor fizice, mentale, spirituale și morale.

44. Comitetele sunt îngrijorate de faptul că politicile sau practicile care neagă sau restricționează drepturile de bază, inclusiv drepturile muncii și alte drepturi sociale, migranților adulți datorită naționalității, apatridiei, originii etnice sau statutului de migrație pot afecta direct sau indirect dreptul copiilor la viață, supraviețuire și dezvoltare. Astfel de politici ar obstrucționa, de asemenea, conceperea unor politici de migrație cuprinzătoare și eforturile depuse pentru a aduce migrația în masa politicilor de elaborare. Prin urmare, în conformitate cu articolul 18 din Convenția cu privire la Drepturile Copilului, statele părți se vor asigura că dezvoltarea copiilor și interesul lor superior sunt luate pe deplin în considerare atunci când este vorba de politici și decizii care vizează reglementarea accesului părinților lor la drepturile sociale, indiferent de statutul lor de migrație. În mod similar, dreptul copiilor la dezvoltare și interesul lor superior ar trebui să fie luate în considerare atunci când statele abordează, în general sau individual, situația migranților care locuiesc neregulat, inclusiv prin implementarea mecanismelor de regularizare ca mijloc de promovare a integrării și prevenirea exploatarea și marginalizarea copiilor migranți și ale familiilor acestora.

E. Nereturnarea, interzicerea expulzării colective (articolele 9, 10 și 22 din Convenția internațională privind protecția drepturilor tuturor lucrătorilor migranți și ale membrilor familiilor acestora; articolele 6, 22 și 37 din Convenția cu privire la Drepturile Copilului)

45. Statele părți vor respecta obligațiile de nereturnare care decurg din drepturile internaționale ale drepturilor omului, umanitare, ale refugiaților și ale dreptului internațional cutumiar.¹⁶ Comitetele subliniază că principiul nereturnării a fost interpretat de către organele internaționale pentru drepturile omului, instanțele regionale pentru drepturile omului și instanțele naționale ca fiind o garanție implicită care decurge din obligațiile de a respecta, proteja și îndeplini drepturile omului. Acesta interzice statelor să scoată indivizi, indiferent de migrație, naționalitate, azil sau alt statut, din jurisdicția lor atunci când ar fi expuși riscului de prejudiciu ireparabil la returnare, inclusiv persecuție, tortură, încălcări grave ale drepturilor omului sau alte daune ireparabile.

46. Comitetele sunt îngrijorate de faptul că unele state părți aleg să recunoască o definiție restrânsă a principiului nereturnării. Comitetele au subliniat deja¹⁷ că

¹⁶ Articolul 33 din Convenția din 1951 privind statutul refugiaților, articolul 3 din Convenția împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante și articolul 16 din Convenția Internațională cu privire la Protecția Tuturor Persoanelor contra Disparițiilor Forțate.

¹⁷ A se vedea Comitetul pentru Drepturile Copilului, comentariul general nr. 6, par. 27 și Comitetul pentru protecția drepturilor tuturor lucrătorilor migranți și ale membrilor familiilor acestora, comentariul general nr. 2 (2013) privind drepturile lucrătorilor migranți aflați într-o situație neregulamentară și ale membrilor familiilor acestora, par. 50.

Statele nu trebuie să respingă un copil la frontieră sau să-l returneze într-o țară în care există motive substanțiale pentru a crede că el sau ea prezintă un risc real de prejudiciu ireparabil, cum ar fi, dar în niciun caz limitat la cele prevăzute la articolele 6 (1) și 37 din Convenția cu privire la Drepturile Copilului, fie în țara în care urmează să se efectueze mutarea, fie în orice țară în care copilul poate fi ulterior mutat. Astfel de obligații de nereturnare se aplică indiferent dacă încălcările grave ale acestor drepturi garantate în temeiul Convenției provin de la actori nestatali sau dacă aceste încălcări sunt direct intenționate sau sunt consecința indirectă a acțiunii sau inacțiunii statelor părți.

47. Comitetele reamintesc că articolul 22 paragraful (1) din Convenția internațională privind protecția drepturilor tuturor lucrătorilor migranți și ale membrilor familiilor acestora și a altor instrumente internaționale și regionale privind drepturile omului interzic expulzările colective și impun ca fiecare caz care ar putea deveni în cele din urmă o expulzare să fie examinate și hotărâte individual, asigurând îndeplinirea efectivă a tuturor garanțiilor procesului corespunzător și a dreptului la acces la justiție. Statele părți vor adopta toate măsurile necesare pentru a preveni expulzările colective ale copiilor și familiilor migranți.

IV. Cooperare internațională

48. Comitetele subliniază că o interpretare cuprinzătoare a Convențiilor va determina statele părți să elaboreze o cooperare bilaterală, regională și globală pentru a asigura drepturile tuturor copiilor în contextul migrației internaționale, luând în considerare orientările elaborate în prezentul comentariu general comun.

49. Comitetele recunosc importanța coordonării eforturilor între țările de origine, tranzit, destinație și returnare, precum și rolurile și responsabilitățile acestora în abordarea nevoilor copiilor în contextul migrației internaționale și în protejarea drepturilor acestora, cu interesul superior al copilului fiind un considerent primordial.

50. Comitetele reafirmă că, în toate acordurile de cooperare internaționale, regionale sau bilaterale privind gestionarea frontierelor și guvernarea migrației, impactul acestor inițiative asupra drepturilor copiilor va fi luat în considerare în mod corespunzător și să se facă adaptări necesare pentru a susține drepturile copilului. Comitetele sunt îngrijorate de creșterea acordurilor de cooperare bilaterale sau multilaterale care se concentrează pe restricționarea migrației, care au efecte demonstrabile negative asupra drepturilor copiilor și, în schimb, solicită o cooperare care facilitează migrația sigură, ordonată și regulată, cu respect deplin pentru drepturile omului.

51. Statele părți se vor folosi, de asemenea, de cooperarea tehnică din partea comunității internaționale, inclusiv a agențiilor și entităților Națiunilor Unite și a organizațiilor regionale pentru implementarea politicilor de migrație în ceea ce privește copiii, în conformitate cu prezentul comentariu general comun.

V. Răspândirea și utilizarea comentariului general comun și a raportării

52. Statele părți vor difuza pe scară largă prezentul comentariu general comun tuturor părților interesate, în special parlamentelor, autorităților guvernamentale, inclusiv autorităților și personalului pentru protecția copilului și migrației, precum și justiției, la toate nivelurile naționale, regionale și locale. Ar trebui să fie făcut cunoscut tuturor copiilor și tuturor profesioniștilor și părților interesate relevante, inclusiv celor care lucrează pentru și cu copiii (de exemplu, judecători, avocați, poliție și alte entități de aplicare a legii, profesori, tutori, asistenți sociali, personalul instituțiilor de asistență publică sau privată) și adăposturi și furnizori de servicii medicale), mass-media și societatea civilă în general.

53. Prezentul comentariu general comun va fi tradus în limbile relevante și va fi pus la dispoziție versiuni și formate corespunzătoare pentru copii și accesibile persoanelor cu dizabilități. Vor fi organizate conferințe, seminare, ateliere și alte evenimente pentru a împărtăși bunele practici cu privire la modul cel mai bun de implementare. Va fi, de asemenea, inclus în instruirea formală înainte și în curs de desfășurare a tuturor profesioniștilor în cauză și, în special, a personalului tehnic, precum și a autorităților și personalului în domeniul protecției copilului și

migrației și vor fi puse la dispoziția tuturor instituțiilor la nivel național și local a drepturilor omului și altor organizații ale societății civile pentru drepturile omului.

54. Statele părți vor include în rapoartele lor periodice în temeiul articolului 73 din Convenția internațională privind protecția drepturilor tuturor lucrătorilor migranți și ale membrilor familiilor acestora și al articolului 44 din Convenția cu privire la Drepturile Copilului informații despre măsurile ghidate de prezentul comentariu general comun pe care le-au implementat și rezultatele lor.

VI. Ratificarea sau aderarea la tratate și rezerve

55. Statele care încă nu au efectuat acest lucru sunt încurajate să ratifice sau să adere la:

- (a) Convenția internațională privind protecția drepturilor tuturor lucrătorilor migranți și ale membrilor familiilor acestora, inclusiv prin efectuarea declarațiilor obligatorii în temeiul articolelor 76 și 77;
- (b) Convenția cu privire la Drepturile Copilului;
- (c) Protocolului Opțional la Convenția cu privire la Drepturile Copilului referitor la vânzarea copiilor, prostituția și pornografia infantilă;
- (d) Protocolul Opțional la Convenția cu privire la Drepturile Copilului privind implicarea copiilor în conflictele armate;
- (e) Protocolul Opțional la Convenția cu privire la Drepturile Copilului privind procedura de comunicare.

56. Statele părți sunt încurajate să revizuiască, să modifice și/sau să retragă rezervele efectuate la ratificare sau aderare, în vederea asigurării faptului că copiii din contextul migrației internaționale beneficiază pe deplin de toate drepturile lor în temeiul ambelor Convenții.